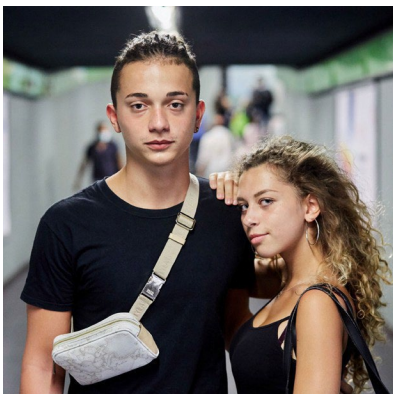
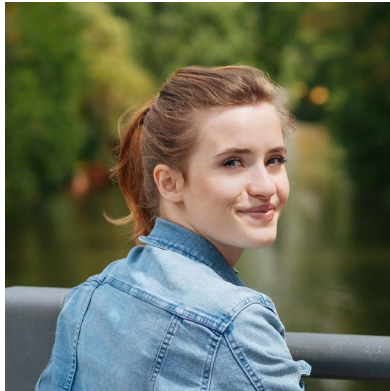

A SZOCIÁLIS VÉDELEM

ÉS A JÓLÉTI
ÁLLAM
JÖVŐJE AZ
EU-BAN

Megjegyzések

1) Ez a dokumentum a szociális védelem és a jóléti állam jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport eredetileg angol nyelven írt és ezen a [honlapon](#) 2023. február 6-án közzétett jelentésének összefoglaló és ajánlásokkal foglalkozó részének fordítása.

2) A jelentést a csoport testületileg készítette az Európai Bizottság felkérésére. A magas szintű munkacsoport tagjai személyes minőségükben és teljesen független közreműködőként járultak hozzá a jelentés elkészítéséhez. A kifejtett nézetek nem tulajdoníthatók az Európai Bizottságnak vagy szolgálatainak. Előfordulhat, hogy a jelentés egyes részei nem tükrözik a csoport egyes tagjainak álláspontját. Az Európai Bizottság nem felelős a kiadvány további felhasználásából eredő esetleges következményekért.

3) Az uniós szociális védelem és jóléti állam jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport 2021. november és 2022. decembere között tartotta üléseit. Elnöke **Anna Diamantopoulou**, a foglalkoztatásért, szociális ügyekért és esélyegyenlőségért felelős korábbi európai biztos, volt görög miniszter, és az athéni székhelyű DIKTIO agytröszt jelenlegi elnöke volt.

A csoport 11 tagból állt:

- **Agnieszka Chłoń-Domińczak**
- **Bernhard Ebbinghaus**
- **Elena Granaglia**
- **Anton Hemerijck**
- **Hans-Peter Klös**
- **Catherine Mathieu**
- **Pasi Moisió**
- **Jozef Pacolet**
- **Yves Stevens**
- **Szikra Dorottya**
- **Anu Toots**

A munkát a csoport titkársága (az Európai Bizottság Foglalkoztatási, szociális ügyi és társadalmi befogadási főigazgatóságának [DG EMPL] szociális védelemmel foglalkozó egysége) támogatta.

Összefoglaló

Az **uniós szociális védelem és jóléti állam jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport** jelentésében a **legfontosabb megatrendeknek** a szociális védelemre és a jóléti államra gyakorolt várható **hatásait** elemzi. Ismerteti a szociális védelmi rendszerek **kialakítására és hatályára, valamint a szociális védelem finanszírozására gyakorolt hatásukat**. Emellett **kulcsfontosságú stratégiai ajánlásokat dolgoz ki** mind a tagállamok, mind az EU számára. A hosszabb távú tendenciák mellett a jelentés kitér a Covid19-világjárvány és az Ukrajna elleni orosz agressziós háború tanulságaira, valamint azok következményeire, például az energiaszegénység növekvő kihívására is.

A jóléti államot számos globális megatrend befolyásolja, amelyek társadalmainkat, gazdaságainkat és munkaerőpiacainkat alakítják. **A demográfiai változások** közé tartozik a növekvő élettartam és az alacsonyabb termékenység, ami a népesség előregedéséhez vezet, valamint a családszerkezet, az EU-n belüli mobilitás és a migráció változásai. A népesség előregedése hatással van a szociális védelmi rendszerek pénzügyi fenntarthatóságára, amelyhez magasabb foglalkoztatásra és a gazdaságilag aktív élet hagyományos „határainak” újraértékelésére van szükség.

A **munka világa változóban van**. A minőségi munkahelyeken történő magasabb szintű foglalkoztatás kulcsfontosságú ahhoz, hogy minden háztartás jövedelemhez jusson, és biztosított legyen a közkiadások fenntartható finanszírozása. Bár az elmúlt évtizedekben nőtt a foglalkoztatási ráta, az alulfoglalkoztatottság továbbra is kihívást jelent a fiatalok, a nők, az idősebb munkavállalók, a fogyatékosokkal élők és a migráns háttérrel rendelkezők számára. Az alacsony minőségű munkahelyek, a dolgozói szegénység, valamint a bizonytalansággal és az alacsonyabb bérekkel összefüggő, atipikus foglalkoztatási formák magas aránya olyan kulcsfontosságú kockázatok, amelyek új védelmi formákat tesznek szükségessé.

A digitalizáció és a technológiai változások kockázatokat és lehetőségeket is jelentenek a munkaerőpiacok és a szociális védelem számára. Bár legalább középtávon munkahelyek elvesztésével járhatnak és polarizációt idézhetnek elő, hosszú távon összességében nettó foglalkoztatásnövekedést eredményezhetnek. A platformgazdaságot a bizonytalan munka magas aránya jellemzi, míg a készségek és az IT-hozzáférés terén mutatkozó hiányosságok az egyenlőtlenségek növekedésének kockázatát hordozzák magukban. Ugyanakkor a technológiai fejlődés lehetőséget teremt a szociális védelem – például az egészségügyi szolgáltatások – megszervezése és hatékonysága terén.

Az éghajlatváltozás és a zöld átállás már most is hatással van a munkaerőpiacra és a szociális védelemre, de ezek eddig nem váltottak ki átfogó szociálpolitikai választ. Bár az éghajlatváltozás mindenkit érint, az új kihívások súlyosbíthatják a már meglévő egyenlőtlenségeket. Foglalkozni kell a zöld átállás foglalkoztatási és szociális következményeivel is. Ez magában foglalja a kulcsfontosságú szakmákban tapasztalható munkaerőhiány csökkentését, a veszélyeztetett ágazatokban foglalkoztatott munkavállalók munkaerőpiaci átmenetének támogatását és az energiaszegénység minimalizálását.

A jelentés a **teljes életpálya szempontjából** vizsgálja e megatrendek szociális és jóléti politikákra gyakorolt hatását, megkülönböztetve a jóléti állam három funkcióját: **a munkaerőpiaci szabályozást, a szociális védelmet és a szociális beruházásokat.**

A családpolitikáknak több célja is van, például a gyermekszegénység elleni küzdelem, a gyermekek fejlődésének és az ígéretes életkezdésnek az előmozdítása, a családok megfelelő életszínvonalának biztosítása, valamint a nők foglalkoztatásának növelése. A jóléti politikának túl kell mutatnia a jövedelemvédelmen, és hangsúlyt kell helyeznie a társadalmi és gazdasági életben való részvételt lehetővé tevő és a foglalkoztatást ösztönző szolgáltatások nyújtására.

Az ifjúság – amikor a tizenévesek és a fiatal felnőttek az oktatás és a foglalkoztatás, a gazdasági függőség és az önállóság között ingáznak és esetleg családot is alapítanak – egyre hosszabb életszakasszá válik. Az atipikus foglalkoztatás, beleértve a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket és szakmai gyakorlatokat, az alacsony bérek és a szétaprózott munkavégzés gyakran akadályozza a fiatalok megfelelő szociális védelemhez való hozzáférését. Az iskolából a munka világába való sikeres átmenet továbbra is kulcsfontosságú mind a bérkilátások és a társadalombiztosítási fedezet szempontjából, mind pedig a fiatalok alulfoglalkoztatottságához kapcsolódó káros hatások elkerülése érdekében. A szakpolitikai válaszok magukban foglalhatják az egyetemes és célzott szociális védelmi juttatások, ösztöndíjak és munkaerőpiaci beilleszkedési juttatások kombinációját.

A **munkával töltött élet** során a kollektív tárgyalások kulcsszerepet játszanak a minimálbérek nyújtotta védelem megfelelő szintjének elérésében, valamint a termelékenységnövekedés méltányos elosztásának biztosításában. A kollektív tárgyalások védelmi képessége azonban csökkent. Emellett az atipikus formákban dolgozó munkavállalók és az önfoglalkoztatók továbbra is kihívásokkal szembesülnek a megfelelő, átlátható és hordozható szociális védelmi juttatásokhoz való hozzáférés tekintetében. A mai gazdaságban szükséges rugalmasság és a megfelelő szociális garanciák összeegyeztetése érdekében a szakpolitikai lehetőségek közé tartozik az adótámogatott szociális védelem vagy a járulékalapú rendszerekbe való belépés ösztönzése. Annak érdekében, hogy mindenki tisztességes jövedelemhez jusson, a politikai döntéshozók számára az jelenti az egyik fő kihívást, hogy a minimáljövedelem védelmét a munkavállalásra irányuló ösztönzőkkel és méltányos bérekkel ötvözzék, tekintettel az alacsony bérek és a dolgozói szegénység magas szintjére. Az egész életen át tartó tovább- és átképzési intézkedések, például az aktív munkaerőpiaci politikák, az oktatás és az egész életen át tartó képzés szintén alapvetően fontosak a munkavállalók átmeneti időszakokban történő támogatásához. A munkahelyek megtartására irányuló programok a gazdasági válságok idején kulcsszerepet játszanak a munkanélküliség korlátozásában. A kényszerszabadságon töltött időszakokat képzési lehetőségként kell használni.

Ahogy az emberek az **időskorhoz** közelednek, a nyugdíjba való átmenet is változik, mivel a nyugdíjkorhatár emelkedik, és rugalmasabb megoldások állnak rendelkezésre a munka és a nyugdíj összeegyeztetésére. Az idősödő népesség növekvő szükségleteinek kielégítése további járulékokat és/vagy a munkával töltött életszakasz meghosszabbítását teheti szükségessé, ami az idősebb munkavállalók vonatkozásában árnyalt politikákat igényel, beleértve a megelőző intézkedéseket, a

munkahelyi alkalmazkodást és a differenciált nyugdíjkorhatárokat. A népesség előregedése növeli a tartós ápolás-gondozás iránti igényt, ami költséges lehet a családok számára; ez pedig megerősíti a hosszú távú gondozásra irányuló, olyan szociális védelem fontosságát, amely járulékalapú és/vagy adófinanszírozott állami ellátás révén fedezi e költségeket. A gondozási feladatok elismerése szintén fontos a megfelelő nyugdíjak biztosítása érdekében, különösen a nők esetében.

A jelentésben azonosított növekvő szükségletek kielégítéséhez a **szociális védelem megfelelő, méltányos és fenntartható finanszírozására van szükség**. A csoport azt állítja, hogy a **szociális beruházási intézkedések kettős nyereséghez vezethetnek**, mivel a foglalkoztatás és az egészségügy javulásának köszönhetően csökkentik a jövőbeli jövedelemvédelmi kiadásokat, ugyanakkor növelik az adóalapot. Az adóemelési kísérleteket korlátozza többek között a meglévő költségvetési teher, valamint az adósság- és hiánycélok, a globalizáció és a technológiai változások. A szociális védelem finanszírozásának két fő forrása a társadalombiztosítási járulékok és az adózás; ugyanakkor ezek eltérő hatást gyakorolnak az adó- és szociális ellátórendszer progresszivitására, a foglalkoztatási ösztönzőkre és a járulékfizetési hajlandóságra. A teljes adóteher az elmúlt 25 évben változatlan volt, és az adófinanszírozás növekvő szerepe ellenére továbbra is a munka jelenti a szociális védelem fő finanszírozási forrását.

A csoport megvizsgálja a folyamatban lévő szakpolitikai vitákat, amelyek témája az **általános adó- és szociális ellátórendszer progresszivitásának és méltányosságának a javítása, valamint az alternatív finanszírozási források**, például a közvetett adózás (fogyasztás), a társasági adózás, a vagyonszerű, az immateriális gazdaság új adózási formáira való átállás, a környezetvédelmi adóztatás stb., továbbá az adókikerülés, az adókijátszás és az adócsalás elleni küzdelem. A jelentés szerint a gazdasági kormányzásra vonatkozó uniós szabályok hatással vannak a tagállamok mozgásterére a szociális beruházások és a szociális védelem finanszírozása terén.

A jelentés következtetései hangsúlyozzák az **inkluzív és méltányos jóléti állam fontosságát a társadalmi kockázatok minimalizálása és a gazdasági nehézségek enyhítése, valamint a gazdasági teljesítmény és az egyéni jólét támogatása szempontjából**. Egy modern jóléti államnak erős puffert kell biztosítania a gazdasági sokkhatásokkal szemben, és be kell ruházni olyan „lépőkövekbe”, amelyek egész életükön át segítik az embereket a kritikus átmenetekben. Elismerve, hogy nem létezik univerzális megoldás a különböző európai jóléti államok számára, a jelentés 21 ajánlást fogalmaz meg a jóléti állam modernizálására és megerősítésére. Ezek közé tartoznak a következők:

- **A gyermekes családok védelme és támogatása:** például a 3 év alatti gyermekek számára biztosított gyermekgondozásnak ingyenesnek vagy megfizethetőnek kell lennie. Emellett az emberek számára hozzáférést kell biztosítani a megfelelő pénzügyi támogatáshoz, valamint a koragyermekkori nevelési és gondozási szolgáltatásokhoz, hogy megkönnyítsék számukra a családalapítást. A kiszolgáltatott helyzetben lévő családok számára ezeknek a szolgáltatásoknak ingyenesnek kell lenniük.
- **Esélyegyenlőség az oktatás és képzés terén:** a jóléti államoknak esélyegyenlőséget kell biztosítaniuk az alacsony jövedelmű családokból származó fiatalok számára, hogy a tankötelezettségük végét követően is részt vehessenek oktatásban és képzésben, például ösztöndíjak segítségével.

- **A szociális védelemhez való egyetemes hozzáférés:** a szerződéstől vagy a munkavégzés formájától függetlenül mindenkinek hozzá kell férnie a szociális védelemhez, és hozzá kell járulnia ahhoz. A szociális védelemnek az emberek egész élete során megfelelőnek és hozzáférhetőnek kell lennie.
- **A munka minősége:** a tagállamoknak és a szociális partnereknek támogatniuk kell a munkahelyek minőségét, beleértve a tisztességes és biztos jövedelmet, az autonómiát, a fizikai és mentális egészséget, a karrierfejlesztési lehetőségeket, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt.
- **Egész életen át tartó tanulás:** minden embernek lehetőséget kell kapnia arra, hogy javítsa készségeit vagy újakat tanuljon. Ez növelni fogja az esélyeket arra, hogy – a zöld és digitális átállás fényében – munkát találjanak vagy munkahelyet váltsanak. Támogatni fogja őket abban is, hogy teljesen új foglalkozásokat vállaljanak, például új ágazatokban.
- **A jövedelmek és a munkahelyek védelme:** a nagy recesszióból és a Covid19-válságból tanulva a munkahelymegtartási programoknak mindenki számára hozzáférhetőnek kell lenniük.
- **Hosszabb karrier, megfelelő nyugdíjak és tartós ápolás-gondozás:** a szociális partnereknek és a tagállamoknak törekedniük kell a hosszabb, jó egészségi állapotban eltöltött életpálya előmozdítására, különösen a rugalmas munkaidő-beosztás, a munkahelyek adaptálása és a képzés révén.
- **A jóléti állam jobb finanszírozása:** a növekvő igényekre és kihívásokra való reagálás érdekében a tagállamoknak új forrásokat kell találniuk a szociális védelem és a jólét fenntartható finanszírozására, például az adóalap kiszélesítése és a bevételszerkezet átalakítása révén (a jövedelem, a fogyasztás, a tőke és a vagyon, valamint a szén-dioxid és az energia progresszív adóztatásának kiterjesztése).
- **Az államháztartás arany szabálya:** a jövőbeli uniós költségvetési irányításnak biztosítani kell a szociális védelmet és különösen a szociális beruházási igények kielégítését, és lehetővé kell tennie a szociális infrastruktúrákba történő beruházásokhoz szükséges hitelfelvételt.
- **A szociális védelem biztosítására irányuló uniós kapacitás növelése:** az EU-nak fontolóra kell vennie, hogy jogalkotási kezdeményezésekkel biztosítsa a szociális jogok európai pillére valamennyi alapelvének teljesítését, az Unió egész területére kiterjedő következetes végrehajtást, valamint a szociális védelmi normákkal kapcsolatos tisztességtelen verseny korlátozását.

A jelentés végezetül megállapítja, hogy **a jóléti állam döntő mértékben hozzájárul** a nagy recesszió, valamint a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak leküzdéséhez. Üdvözli, hogy **az EU a szociális beruházásokat elősegítő nagyobb költségvetési rugalmasság irányába** mozdul el.

Ajánlások

A. Ígéretes életkezdés: a gyermek ekek fejlődésének elősegítése mindenki számára

1. Minden 3 év alatti gyermek számára biztosítani kell a magas színvonalú, egész napos koragyermekkorai nevelési és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ezáltal elősegítve a kisgyermekkorai fejlődést, egyúttal megkönnyítve az emberek számára a munka és a családi élet összeegyeztetését, valamint a nők foglalkoztatását. Ezeknek a szolgáltatásoknak minden család számára megfizethetőnek, a rászoruló gyermekek családjai számára pedig ingyenesnek kell lenniük.
2. A tagállamoknak a gyermekszegénység megelőzése érdekében (amely leginkább az egyszülős és a nagycsaládos háztartásokban fordul elő) célzott minimáljövedelem-védelmet és kapacitásnövelő szolgáltatásokat kell nyújtaniuk a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekek családjai számára.

B. Ugródeszka létrehozása a fiatal generáció számára

3. A tagállamoknak megfelelő pénzügyi támogatást, szolgáltatásokat és természetbeni juttatásokat kell biztosítaniuk annak érdekében, hogy az emberek – amikor szeretnének – családot alapíthassanak és gyermeket vállalhassanak.
4. A tagállamoknak folytatniuk kell a megerősített ifjúsági garancia végrehajtását, meg kell szilárdítaniuk a magas színvonalú oktatás és képzés biztosítását, és olyan környezetet kell teremteniük, amely kedvez annak, hogy a fiataloknak minőségi munkahelyek és vállalkozási lehetőségek álljanak a rendelkezésére. A tagállamoknak megfelelő juttatást kell biztosítaniuk az alacsony jövedelmű családokból származó fiataloknak, amely lehetővé teszi számukra, hogy a kötelező iskoláztatást követően magas színvonalú oktatásban és képzésben vegyenek részt.

C. Az inkluzív szociális védelem és az egész életen át tartó tanulás biztosítása

5. Minden foglalkoztatottnak – foglalkoztatási státuszától függetlenül – képesnek kell lennie arra, hogy hozzáférjen a megfelelő szociális védelemhez és hozzájáruljon ahhoz, és a hozzájárulásokat figyelembe kell venniük minden jövedelemforrást. E szociális védelemnek az egész életen át elérhetőnek kell lennie, tisztességes életszínvonalat kell fenntartania, megfelelő jövedelem-pótlást kell biztosítania, csökkentenie kell a rászorultságon alapuló minimáljövedelem szükségességét, valamint el kell kerülnie a társadalombiztosítási járulékokkal kapcsolatos tisztességtelen versenyt.
6. A tagállamoknak a szociális partnerekkel minden szinten együttműködve olyan megközelítést kell kidolgozniuk a munka minőségére vonatkozóan, amely érzékenyen reagál az életpálya során felmerülő problémákra, és amely magában foglalja a tisztességes és biztos jövedelmet; az autonómiát a munkafeladatok terén; a jó fizikai és mentális egészségi állapotot; a karrierépítési lehetőségeket; valamint a munka és a magánélet megfelelő egyensúlyát.
7. A tagállamoknak a szociális partnerekkel együttműködve olyan hatékony, egész életen át tartó tanulási rendszerekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetőséget kínálnak a tovább- és az átképzésre. Ezeknek növelniük kell minden munkaképes korú ember foglalkoztathatóságát, és javítaniuk kell a

gondozási szakmák készségbázisát, a munka digitalizálását és a zöld átállást. Emellett támogatniuk kell az új ágazatoknak és foglalkozásoknak kedvező gazdasági szerkezetátalakítást, ugyanakkor elő kell mozdítaniuk a nemek közötti egyensúlyt. A tovább- és átképzéshez való hozzáférést a kollektív tárgyalások, a munkáltatók bérköltségeire kivetett képzési illetékek és az egyéni tanulási számlák kidolgozása segíthetik elő.

8. A tagállamoknak szociális és munkaerőpiaci politikáik révén törekedniük kell a migránsok befogadására, biztosítva a munkaerőpiacra való korai és egyenlő, képzéssel támogatott belépést; a készségek és képesítések elismerését; a nyelvtanulást; és az állampolgársági ismereteket. A hátrányos megkülönböztetés és a kizsákmányolás elleni küzdelem elengedhetetlen a migránsok társadalmi befogadásának elősegítéséhez és annak lehetővé tételéhez, hogy teljes mértékben hozzájárulhassanak a gazdasághoz.
9. A nagy recesszió és a Covid19-válság tanulságait levonva a tagállamoknak olyan munkahelymegtartási rendszerekkel (például csökkentett munkaidős foglalkoztatással) kell rendelkezniük, amelyek minden foglalkozási formában dolgozó személy számára hozzáférhetők, és jövőbeli válságok esetén hozzájárulnak a jövedelmek fenntartásához és a készségek elvesztésének elkerüléséhez. A munkavállalók szempontjából az ilyen rendszerek minimalizálják az elbocsátásokat, miközben megőrzik a munkáltató és a munkavállalók közötti kapcsolatot. A kényszerszabadságon töltött időszakokat fel lehetne használni a továbbképzésre.

D. A hosszabb, jó egészségi állapotban töltött életpálya támogatása a megfelelő nyugdíjjövedelmek biztosítása érdekében

10. A szociális partnereknek és/vagy a tagállamoknak a rugalmas munkaidő-beosztás előmozdításával, a munkahelyek megfelelő átalakításával és az idősebb munkavállalók igényeinek kielégítésére és a bennük rejlő lehetőségek kihasználására irányuló folyamatos képzéssel kell támogatniuk a munkával töltött életszakasz meghosszabbítását. A tagállamoknak fontolóra kell venniük olyan célzott ösztönzők bevezetését, amelyek megkönnyítik az emberek számára a fokozatos és idősebb korban történő nyugdíjba vonulást.
11. A népesség elöregedésével szembesülve a tagállamoknak proaktívan kell kezelniük a szegénységet, és megfelelő időskori jövedelmet kell fenntartaniuk. A pénzügyi fenntarthatóság vizsgálata során figyelembe kell venni az államháztartási számlák bevételi és kiadási oldalát, valamint a magasabb és hosszabb ideig tartó foglalkoztatás hatásait. Az időskori minimális ellátásnak elég magasnak kell lennie ahhoz, hogy hatékonyan hozzájáruljon a szegénység megelőzéséhez. A tagállamoknak (és amennyiben a rendszerekről kollektív tárgyalások folynak, a szociális partnereknek is) biztosítaniuk kell, hogy minden munkaképes korú személy bekerüljön az olyan járulékalapú nyugdíjrendszerekbe, amelyek megfelelően helyettesítik a munkából származó jövedelmet.
12. Az olyan ápolási-gondozási időszakokat – például a gyermekek és az idősek gondozását –, amelyek során az embereknek fel kell adniuk a munkát vagy részmunkaidőben kell dolgozniuk, be kell számítani nyugdíjcélokra, a nem állami rendszerek esetében például támogatások révén.

E. A méltányos és magas színvonalú tartós ápolás-gondozás biztosítása

13. Tekintettel arra, hogy az idősödő társadalmakban nő a tartós ápolás-gondozás iránti igény, a tagállamoknak meg kell erősíteniük a magas

színvonalú gondozási szolgáltatások – többek között az ambuláns, az otthoni és a bentlakásos gondozás – elérhetőségét, és biztosítaniuk kell a választás szabadságát. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatások mindenki számára hozzáférhetőek legyenek, és a (járulékalapú vagy adófinanszírozott) szociális védelem hatálya alá tartozzanak, a családok által fizetendő önrész észszerű felső határával.

F. Az inkluzív és környezetbarát lakhatás és közlekedés előmozdítása

14. A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a megfizethető, energiahatékony és az „egyetemes tervezés” elvein alapuló lakhatást, biztosítva, hogy az mindenki számára hozzáférhető legyen. Támogatást kell nyújtaniuk az alacsony jövedelemmel vagy csekély megtakarítással rendelkező háztartásoknak (különösen a fiataloknak és a gyermekes családoknak), valamint a fogyatékkal élőknek és a speciális szükségletekkel rendelkező idősöknek. A tagállamoknak támogatniuk kell a helyi önkormányzatokat, a lakásszövetkezeteket és a szociális gazdaság szervezeteit ebben a folyamatban, az uniós alapoknak pedig támogatást kell nyújtaniuk a kísérleti szociális innovációs projektekhez.
15. A társadalmi kohézió és a méltányos zöld átállás előmozdítása érdekében a tagállamoknak megbízható hálózatokkal és zöld alternatívákkal rendelkező, megfizethető és energiahatékony tömegközlekedést kell biztosítaniuk. A társadalmi befogadásnak és a tömegközlekedéshez való egyenlő hozzáférésnek a város- és vidékfejlesztés részét kell képeznie, és azt állami támogatásokkal kell előmozdítani, különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű területekre.

G. A jólétet és a képességeket javító, inkluzív szolgáltatásnyújtás biztosítása

16. A hatékony, magas színvonalú és átfogó szociális szolgáltatások nyújtásához a tagállamoknak javítaniuk kell a helyi szintű szolgáltatásnyújtást, elő kell mozdítaniuk a közös termelést és a professzionalizálódást, és a lehető legjobban ki kell használniuk a digitalizációban rejlő lehetőségeket. A tagállamoknak minőségi standardokkal és minőségbiztosítási mechanizmusokkal kell rendelkezniük a szociális szolgáltatásokra vonatkozóan, és azokat mind az állami, mind a magánszolgáltatókra alkalmazniuk kell. A tagállamoknak fokozottabban be kell vonniuk a nonprofit és a szociális gazdasági szervezeteket a szociális szolgáltatások megtervezésébe és nyújtásába. Az EU-nak ösztönöznie kell a kutatást és a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos információcserét a szociális szolgáltatások irányításával és nyújtásával kapcsolatos innovációk támogatása érdekében.

H. A reziliens jóléti állam fenntartható finanszírozásának biztosítása

17. A jóléti állam növekvő pénzügyi szükségleteinek kielégítése érdekében a tagállamoknak fontolóra kell venniük az adóalap kiszélesítését és a bevételszerkezet munkaerőköltségeket növelő szociális hozzájárulásokon túli kiigazítását, továbbá a jövedelmet, a fogyasztást, a tőkét és a vagyont terhelő progresszív adókból, valamint a környezetvédelmi és az energiaadókból származó bevételek növelését. A káros adóverseny és a szociális dömping megelőzése érdekében az EU-nak össze kell hangolnia a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy közös politikát folytassanak a tőkeadóztatás terén, valamint fellépjenek az adókijátszás és az adókikerülés ellen.

18. Az EU-nak és a tagállamoknak fontolóra kellene venniük egy európai megállapodást a tőkére vonatkozó minimális adókulcsokról és a tőkeadóztatás harmonizált uniós szabályairól, hogy megerősítsék a szociális védelem finanszírozásának lehetséges alapját, és segítsenek elkerülni a szociális védelmi normákkal kapcsolatos versenyt.
19. A jövőbeli uniós költségvetési irányítással összefüggésben biztosítani kell a szociális védelmet és különösen a szociális beruházásokat. Az „államháztartásra vonatkozó aranyszabálynak” legalább a kezdeti szakaszban lehetővé kell tennie a szociális beruházásokhoz történő hitelfelvételt a szociális infrastruktúrákba történő beruházásokhoz.

I. A jövőbeli szociális védelem biztosítására irányuló uniós kapacitás növelése

20. Az EU-nak fontolóra kell vennie további jogalkotási kezdeményezések elfogadását a foglalkoztatás és a szociálpolitika tekintetében annak érdekében, hogy a szociális jogok európai pillérének valamennyi alapelvét teljesítse, biztosítsa a következetes végrehajtást az EU-ban, és korlátozza a szociális védelmi normákkal kapcsolatos tisztességtelen versenyt.
21. A tagállamoknak minden lakosuk számára garantálniuk kell a szociális jogok európai pillérének elvein alapuló szociális jogok minimális csomagját, amelyet mindenkor fenn kell tartani, többek között külső sokkhatások után is.

